

Pas a desnivell

A tot gas

Amb una puntualitat admirable, s'ha engegat un dels astuciosos mecanismes econòmics del país. S'acosta Nadal i s'apugen més els preus, des de l'administració pública fins al modest botiguer de barriada. Es dispara tota la gamma d'especulacions permeses. Més que puntualitat, es podria dir que hi ha un agut sentit d'anticipació, la cosa comença abans de les dates fixes, per tal d'aprofitar-les ben bé.

Les dates fixes són dues: les vacances d'estiu i les festes nadalenques i de cap d'any. Amb ganes d'oblidar penes, la ciutadania es lliura a una eufòria malversadora i és el moment d'arreglar-la distreta. Es compta, a més, amb un fenomen temptador: els preus tenen una gran agressivitat, són els primers en avançar i els darrers en retrocedir, com allò que es deia dels comissaris polítics durant la nostra guerra. De tota manera, ja no hi ha batalles amb guanyadors segurs i evidents. En gairebé tots els fronts, els preus conquisten posicions heroicament i en conseqüència els compradors es baten en retirada. Mal negoci, és un goig que va perdent l'alegria i hi ha una colla de *tendes* i de fàbriques que es veuen obligades a plegar per falta de col·laboració adquisidora.

Però això només passa quan els clients tenen l'opció de retallar pressupostos i adaptar-los a les seves possibilitats. Hi ha rams inamovibles, sòlids, sobretot si compten amb suports estatals i monopolistes i són de primera necessitat. Associacions de veïns de la capital de l'Estat espanyol han fet una denúncia contra l'organisme que detenta el monopoli de carburants, acusant-lo d'especular amb els preus. Fins fa ben poc, a cada apujada d'un producte essencial, se'ns deia que a Europa encara el pagaven més car, i amb això se suposava que havíem de quedar-nos confortats, i tranquil·la la consciència dels encaridors. Però darrerament, en fixar les noves tarifes de la gasolina, ja no s'ha cregut necessària aquesta manifestació de puresa que, d'altra banda, no serviria a causa que paguem un dels preus més elevats d'Europa. Com a referència justificadora d'excessos, ja gairebé només queda Dinamarca, que fa de mal utilitzar degut als jocs de paraules que poden fer-s'hi per culpa d'un text clàssic.

Els membres de les associacions de veïns de Madrid afirmen, textualment,

«que no es pot jugar amb les persones a canvi de guanyar unes quantes pessetes més. Això és inadmissible en un monopoli de l'Estat». No es pot negar el progrés que significa que es puguin fer públiques manifestacions d'aquesta mena, acompanyades de dades eloqüents: l'any 1979 el Tresor va recaptar 171.000 milions de pessetes en concepte de benefici de la renda i d'impostos sobre els productes derivats del petroli. Durant l'any actual, la importació d'hidrocarburs ha experimentat un augment d'un 98,4%. Es poden fer els càlculs d'uns beneficis fabulosos que qui sap si van a parar tots a les arques dels països productors. Es comprèn que quan es parla del greu problema de la crisi energètica, ningú no esmenti el racionament. La gasolina continua rajant i dona molt de si.

Si es tractés tan sols d'uns ingressos estatals que teòricament han de revertir en serveis als ciutadans, és possible que ens ajudés aquell fatalisme resignat que abans es prenien la molèstia d'inculcar-nos. Però a condició que els comptes fossin clars, i que no ens quedés ni l'ombra d'uns dubtes. Suposant que arribéssim a aquest estat ideal, caldria fer-ho coincidir amb una consolidació dels Drets Humans que entre nosaltres encara són en rodatge, vacil·lants, no asseguren repòs d'espe-

rit als acusadors.

Un periòdic de Barcelona de gran tiratge, publicava a començaments del mes actual una nota que contenia un càrrec greu de nepotisme. Donava uns noms molt coneguts i esmentava —això veladament— el d'un il·lustre personatge central.

Si algun dia aconseguim plenament la llibertat d'expressió, serà interessant de repassar la història d'una empresa catalana que va assolir una concessió de gas natural, tot estructurant un ambiciós projecte. De com aquesta operació va traspasar els partidaris de no deixar res per verd, els quals van començar a dir que allò no podia quedar en mans d'una empresa privada, i no pararen fins atènyer la monopolització oficial. Mentre es discutia la jugada, van produir-se unes explosions de gas natural amb víctimes, que per pura coincidència venien a reforçar la tesi que una matèria tan perillosa no podia quedar en mans privades.

Ara, el mateix diari que formulava l'acusació de nepotisme, ens informa que Espanya compra el gas algerià al preu més alt del mercat mundial. Se'ns fa evident que el gas natural, des que ens el van treure, ja no explota. La llàstima és que el fan servir per a explotar-nos a nosaltres. ● PERE CALDERS

Paguem un dels preus de benzina més elevats d'Europa...

